

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

Valitus Loviisan kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätöksestä 9.10.2024 pykälä 133 "Poikkeamislupahakemus, 434-5-9903-0, Eteläharju, 07900 Loviisa"

Loviisan kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta on 9.10.2024 on myöntänyt LPOnet Oy:lle poikkeamisluvan rakentaa asemakaavasta poiketen antennipylvään, jonka korkeus on 42 metriä ja koko 5 metriä x 5 metriä sekä 12 neliömetrin laitetylän pylvään juurelle. Masto sijoittuu Eteläharjun lakiosaan, jolle on hyväksytty asemakaava vuonna 2019, jossa lakiosa on varattu virkistysalueeksi, jonka läpi kulkisi kuntopolku, joka on jatkoa Myllyharjun Suomen vanhimmalle terveystietäpolulle. Vuodesta 1882 alkaen Loviisan kylpylän johtavana lääkärinä toiminut Georg Öhman määräsi kylpylävieraille terapeuttisia kävelyjä (terrainkur) Myllyharjulla. Nyt LPOnetin Oy antennihanke estää tämän terveystietäpolun jatkon toteuttamisen. Myllyharju on geologisesti, monikäyttöltään ja erityisesti maisemallisesti merkittävänä harjualue (Ympäristöministeriö 1984).

Asiakirjoista ei ilmene, ettei LPOnet Oy itse toimi enää maanpäällisessä tele- ja dataliikenteessä operaattorina, vaan sen hoitavat muut yhtiöt. Antennit, joita pitkin puhelin- ja dataliikenne kulkee omistaa yleensä Yhteisverkko Oy, jonka laitteet sijaitsevat jo nyt noin 100 metrin päässä olevan 7-kerroksisen Eteläharju 2 -kerrostalon katolla. LPOnet Oy ei tarvitse antennia omaan käyttöönsä, vaan se vuokraa niitä muille. Kun ko. alueella on jo toimiva verkko, ei uudelle antennipylväälle ole tarvetta.

Asiakirjoista ei ilmene todellinen tilanne Eteläharjulla. LPOnet Oy ei ole kertonut, miksi sen vuokrasopimus Eteläharju 2:ssa on irtisanottu. LPO on vuonna 2003 solmitulla sopimuksella vuokrannut Eteläharju 2:sta huonetilan ja hälytyssireenin tukipylvästä paikat 3 antennille. Huonetilasta ja katon antennitiloista LPO on maksanut vuonna 2023 vuokraa 69,83 euroa/kuukaudessa. Summa on niin pieni, ettei se kata sähkön toimittamisesta, vakuutuksista ja hallinnosta aiheuttamia kuluja. Kun LPO/LPOnet ei ollut halukas korottamaan vuokraa, irtisanoi taloyhtiö sopimuksen. Elisa Oyj on vuokrannut vuonna 2017 erillisellä sopimuksella Eteläharju 2:n katolta tilat antennien varten, jota sopimusta ei ole irtisanottu. Koska LPO/LPOnet on tässä tapauksessa puhelin- ja dataliikenteen sujuvuuden kannalta välikäsi, joka on hyödyntänyt yli 20 vuotta vanhaa sopimusta omaksi hyväkseen.

Loviisa kuuluu valtakunnallisessa maisemamaakuntajaossa eteläisen rantamaan maisemamaakuntaan, jossa tarkemmin Suomenlahden rannikkoseudun maisemaseutuun. Eteläinen rantamaa on pääosin alavaa, mutta pienipiirteisyydessään hyvin vaihtelevaa. Myllyharjun jatkeena oleva Eteläharju edustaa tyypillistä eteläisen rantamaan pohjois-eteläsuuntaista harjujaksoa. 42 metriä korkean antennin rakentaminen keskellä tätä arvokasta maisemaa aiheuttaa pahan särön. Antennipylväs rikkoo Eteläharjun, Myllyharjun ja koko Loviisan kauniin maiseman mereltä ja etelästä päin katsottuna. Se muodostaa samanlaisen torahampaan kuin aikoinaan vesitorni muodosti. Ei ole Loviisan kaupungin ja loviisalaisten etujen mukaista synnyttää näin isoa haittaa kaupungin maisemalle ja siksi LPOnetin poikkeamislupahakemus on hylättävä.

Antennipylväs ja siihen perustettava matkapuhelintukiasema aiheuttaa säteilyä ja siksi sen läheisyydessä oleskelu on kielletty. Radioaaltojen tunnetut terveysvaikutukset johtuvat aaltojen energian imeytymisestä kehoon ja sen aiheuttamasta lämpötilan noususta kudoksissa. Aineenvaihdunta pyrkii poistamaan ylimääräisen lämpötehon kudoksista verenkiertoa kiihdyttämällä ja lopulta kehosta pois muun muassa hikoilun avulla. Terveyshaittoja syntyy, mikäli radioaaltojen aiheuttama ylimääräistä lämpökuormaa ei pystytä poistamaan kehosta. Radioaaltojen terveysvaikutukset aiheutuvat välittömästi. Haitallisista terveysvaikutuksista on johdettu väestöä koskevat altistumisen enimmäisarvot. Väestöä koskevat altistumisen viitearvot poikkeavat toisistaan eri matkapuhelinjärjestelmille. Matkapuhelintukiasemien aiheuttama

altistuminen sisältää yleensä useita taajuuskomponentteja. Samanaikaisesti voidaan altistua monen tukiaseman tai matkapuhelinjärjestelmän aiheuttamalle säteilylle. Sallitut enimmäisarvot on asetettu ICT-teollisuuden näkökulmasta ja ne ovat todella suuret. Sähköherkillä ihmisillä yksi tuhannesosa laissa määritellyistä säteilyn enimmäismäärästä aiheuttaa terveydellisiä ongelmia.

Eteläharjun eteläpäähän, johon tukiasema aiotaan rakentaa, on vuonna 2019 hyväksytty asemaakaava, jonka tavoitteena on aikaansaada Loviisaan merellinen ja luonnonläheinen asuinalue Vanhan Sahatien varteen. Välittömästi antennirakennuksen eteläpuolelle on suunniteltu kuusikerroksisia kerrostaloja. Antennihankkeen aiheuttama maisema- ja säteilyhaitta vaikuttaa hyvin negatiivisesti nyt rakentamattoman asuinalueen rakentamismahdollisuuksiin. Päätösasiakirjoista ei ilmene, kuinka suuri säteilyteho suuntautuisi antennin aivan välittömään läheisyyteen rakennettaviin kerrostaloihin ja olisiko tämä säteilyvaara otettava huomioon asemakaavamääräyksissä ja siltä osin vaatisi asemakaavamuutoksen. Tältä osin asian valmistelu on puutteellinen.

LPOnet Oy:n tukiasema on erittäin lähellä Eteläharju 1:n ja Eteläharju 2:n asuntoja. Antennin pääkeila tulee suuntautumaan suoraan kohti Eteläharju 1 ja 2:n asuntoja, jolloin niissä on poikkeuksellisen korkea säteily, jonka määrästä ei ole poikkeuslupahakemusasiakirjoissa esitetty mitään arvota. Tältä osin hakemuksen valmistelu on puutteellinen, koska 5 G-säteily voi helposti tunkeutua korvien, nenän ja silmien kautta aivoihin ja keskushermostoon, ja saada aikaan erilaisia terveysongelmia. Säteily voi aiheuttaa kaihia. Läheisissä taloissa asuu monisairaita ja sähköherkkiä ihmisiä, joille säteily tulee aiheuttamaan terveydellisiä ongelmia erityisesti, jos he käyttävät talon parvekkeita. Laissa eräistä naapuruussuhteista (26/1926) säädetään: ”Kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.” LPOnet Oy:n tukiaseman aiheuttaman säteilyn takia poikkeusluvan myöntäminen on naapuruussuhdelain vastainen ja siksi se pitää hylätä.

Vaadimme, että Loviisan kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätös 9.10.2024 §133 ”Poikkeamislupahakemus, 434-5-9903-0, Eteläharju, 07900 Loviisa” kumotaan, koska

- antennipylväälle ei ole tarvetta, koska maanpäällinen puhelin- ja dataliikenne sujuu hyvin Eteläharju 2:n katolla olevien antennien kautta
- asian valmistelussa LPOnet Oyj on harhaanjohtanut päätöksentekijöitä jättämällä kertomatta hakemuksessa oleellisia tietoja
- puhelinpylväs aiheuttaa arvokkaaseen harjumaisemaan pahan haitan ja estää olemassa olevan asemakaavan toteuttamisen
- päätöksen valmistelussa ei ole otettu huomioon lähitaloille aiheuttamaa säteilyvaraa.

Loviisassa 4.11.2024

Asunto Oy Säästötori Oy hallitus

Jarmo Raitanen
[Redacted signature block]

①